

BU AÇIDAN
Fehmi Köfteoğlu
fehmi@dunya.com

Ruble ve turizm

Ulusal/yerel para ile ticaret konusu dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de birkaç yıldan beri tartışılıyor. Konuyla ilgili tartışma ve hazırlıklar Rusya-Ukrayna savaşı nedeniyle AB ve Amerika'nın Rusya'ya yaptırımları ile hızlandı.

Ülkelerin merkez bankaları konunun altyapısı üzerinde çalışırken çeşitli sektörlerde de bunun olası yansımaları konuşuluyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan "Ruble'nin etkin bir şekilde kullanılabileceği bir sistemin devreye girmesi Rusya ile ticaretimizin istikrarlı şekilde sürmesi açısından büyük önem taşıyor" diyor.

Istanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic de Rusya ile ruble üzerinden ticaret konusunda aktif çalışma yapılmasını beklemediklerini ifade ediyor.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı İzzet Ekmekçi başta, "Rusya ile yerel para birimleriyle ticaret zaten yapılıyordu, ama oran çok düştü. Burada hacmin büyümesi için iki ülkenin karşılıklı olarak kontrgarantiyi artırması lazım" şeklinde konuştu.

Peki ruble ile ticaret turizme nasıl yansır?

Turizmde Türkiye'nin birinci kaynak pazarının Rusya olduğu düşünüldüğünde ulusal/yerel para ile ticaret her alana olduğu gibi seyahat endüstrisine de olumlu yansır.

Konu 2017 yılında gündeme geldiğinde Denizbank Genel Müdürü Hakan Ateş yaptığı değerlendirmede şunları söylüyordu:

"Rus vatandaşı tur operatörlerinden bir tur alıyor ve onun her kur artışında onun ilavesini ödüyor. Gideceği tarih üzerindeki kur üzerinden tur operatörünün ödemesini yapıp ülkemize geliyor. Tur operatörü de hangi otele turist gönderiyorsa onlara havalesini dolar cinsinden yapıyor, buradaki otelcide dolar alıyor, kendi ihtiyaçlarını karşılıyor. İsterse TL'ye dönüştürüyor ücret falan ödüyor ya da bankasına dolar olarak kredisini ödüyor. Bu mekanizmada bir kur riski var.

Merkez Bankası'nın üzerinde çalıştığı ruble cinsinden reeskont kredisi var. Bu gerçekleştiği zaman otel sahibi veya tur operatörü ruble cinsinden borçlandırarak bilançosunu yani kredi alacak ruble sorumlu olacak. O zaman ruble tahsilatlarını gelip ödeyebilecekler, kredisini kattığı zaman sorun ortadan kalkacak."

İşletmeler bazında konu böyle. Tüketici turist açısından da Ruble kullanımını sektöre olumlu yansıyacak.

Rusya'nın Visa ve Mastercard'a seçenek olarak geliştirdiği Mir kredi kartı bir süreden beri az sayıda da olsa Türkiye'de kullanılıyor.

Ruble ile ticaret konusunda yapılacak düzenlemelerden sonra Mir kartının kullanımı artacak, bu da Rus turistlerin Türkiye'de daha çok harcama yapmasını sağlayacak.

İçine girilen yeni dünya düzeni sürecinde birçok şey ile birlikte kaçınılmaz olarak dominant ödeme sistem ve araçları da değişecek.

Ulusal/yerel para ile ticaret konusu Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısından önce gündemdediydi. Konu hızlandı. Bir anlamda bir şey bir hayra vesile olabilir.

Türkiye geneli ve seyahat endüstrisinde bu yöndeki çalışmalar hızlandırılmalı.

14 PANORAMA

Dünya ev tekstilinin kalbi HOMETEX ile İstanbul'da atacak

(Soldan Sağa) : Ahmet Öksüz-Mustafa Gültepe-Sekib Avdagic-İbrahim Burkay-Erdal Bahçivan-Hasan Hüseyin Bayram-Ufuk Oçak

Dünyanın alanında en büyük ikinci fuarı HOMETEX Ev Tekstili ve Aksesuarları Fuarı, pandemi nedeniyle verilen aradan sonra 26. kez kapılarını açıyor. Sektörün çatı kuruluşu Türkiye Ev Tekstili **Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TETSİAD)** ile Bursa Ticaret ve **Sanayi Odası (BTSO)** iştiraki KFA Fuarçılık Şirketi tarafından düzenlenen HOMETEX, 17-21 Mayıs tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezi'nde sektör profesyonellerini ağırlayacak.

TETSİAD Başkanı Hasan Hüseyin Bayram ve BTSO Başkanı İbrahim Burkay ev sahipliğinde düzenlenen basına yönelik tanıtım toplantısına, **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** Başkanı Şekib Avdagic, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe, UTİB Başkan Yardımcısı

Ufuk Oçak, TETSİAD Eski Başkanı Recep Tanrıverdi ile TÜGİAD Başkanı Nilüfer Çevikel'in yanı sıra ihracatçı birlik başkanları ve sektör temsilcileri katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan BTSO Başkanı İbrahim Burkay, Türk ev tekstili sektörünün 190'ı aşkın ülkeye yıllık 3,2 milyar dolarlık ihracat kapasitesine ulaştığını ve kg başı ihracat değerini

16 PANORAMA

8 doların üzerine çıkararak milli gelire en fazla katma değer sağlayan güçlü bir sektör olduğunu söyledi. Burkay, "Bugün dünya tekstil ihracatından aldığımız pay yüzde 3 seviyesindeyken, ev ve mekân tekstillerinde bu oran yüzde 4,5'e kadar ulaştı. Ar-Ge, inovasyon ve tasarıma verdiği önemle Türk ev tekstili, artık üretimden tanıtıma, kaliteden pazarlamaya kadar tüm alanlarda trendleri belirleme gücüne sahip" dedi.

Bundan 20-30 yıl öncesine kadar ucuz istihdam deposu olarak görülen tekstil sektörünün nitelikli üretim, kalifiye işgücü ve yüksek ihracat potansiyeliyle stratejik bir konuma yükseldiğine değinen Burkay, "Bildiğiniz gibi ülke olarak ekonomi gündemimizin ilk sırasında yer alan orta yüksek ve ileri teknoloji alanındaki yatırımlarla Türkiye'nin ortalama ihracat birim fiyatını 1,3 dolardan 4 dolara yükseltmeyi hedefliyoruz. Tekstil sektörümüz ise teknolojik dönüşüm, kreatif yaklaşımlar ve marka yatırımlarıyla bu rakamı 15-20 dolar seviyesine taşımaya başarak ülke kalkınmasında öncü rolünü sürdürüyor. Dünya ev tekstili sektörünün yakından takip ettiği fuarımız, ülkemizin bugün dünya tekstil ticaretine yön veren, kendi tasarımları ve kreasyonları ile takip edilen ve örnek gösterilen merkezlerden biri haline gelmesinde önemli pay sahibidir" diye konuştu.

Burkay: "Sektörün dış ticaret hacmi genişleyecek"

Konuşmasında HOMETEX hakkında da bilgi veren BTSO Başkanı İbrahim Burkay sözlerini şöyle tamamladı: "Sektörümüzün çatı kuruluşu TETSİAD ile BTSO'nun KFA Fuarcılık Şirketi iş birliğinde Ticaret Bakanlığımız ve **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimizin** destekleri sayesinde HOMETEX ismiyle yeni bir vizyona kavuşturduk. İhracata dayalı ulusal kalkınma hedefleri doğrultusunda BTSO'da yönetime geldiğimiz 2013 yılında kurduğumuz KFA Fuarcılık şirketimiz, geride bıraktığımız 9 yılda yurt içi ve yurt dışı fuar organizasyonları sayesinde Bursa'daki ihracatçı firma sayımızın ve ihracatımızın rekor seviyeye ulaşmasında lokomotif bir görev üstlendi. Millî katılım organizasyonu yapma yetkisi ayrıcalığına da sahip olan KFA Fuarcılık şirketimizin bugün HOMETEX gibi dünyanın en büyük fuarcılık organizasyonlarından birini gerçekleştirecek hale gelmesi de bizler için ayrıca bir mutluluk vesilesidir. 11 holde, 160 bin metrekare alanda, 600'den fazla ulusal ve uluslararası firmanın katılımıyla 17 Mayıs'ta kapılarını açacağımız fuarımızı, dünya pazarlarına sunulan yeni ürünlerden moda söyleşilerine, trend alanlarından sektör buluşmalarına kadar çok zengin bir konsept ile kurguladık. HOMETEX kapsamında UR-GE projeleriyle desteklediğimiz yabancı alım heyetî organizasyonlarımız ve düzenleyeceğimiz B2B etkinliklerimizle de sektörümüzün dış ticaret hacmini geliştirmeyi hedefliyoruz. Avrupa'dan Asya'ya ABD'den Kuzey

Afrika ve Arap coğrafyasına kadar dünyanın geniş bir coğrafyasından nitelikli alıcılarını ve katılımcıları **İTO** Başkanı Şekib Avdagiç Başkanımın büyük gayretleri neticesinde yenilenen İstanbul Fuar Merkezimizde ağırlayacağız."

Bayram: "Fuarlar nedeniyle çevre oteller yüzde 100 doldu"

Pandemi nedeniyle bir süredir dünyanın en büyük organizasyon ve fuarlarının yapılamadığını ve maddî kaybın trilyon dolarları bulduğunu dikkat çeken TETSİAD Başkanı Hasan Hüseyin Bayram da "Ocak ayında Almanya'da yapılması planlanan Heimtextil Fuarı da salgın nedeniyle ertelenince, HOMETEX daha da önem kazanmış oldu. Dünyanın en büyük iki ev tekstil fuarından biri olan HOMETEX'e yurtiçinden ve yurtdışından büyük talep var. Öyle ki; organizasyonun yapılacak tarihlerde fuar çevresindeki otellerde doluluk oranları yüzde 100'leri buldu" dedi.

TETSİAD Başkanı Bayram, sektörün kalbi durumundaki Sultanhamam'da mağaza vitrinlerinde başlayan ve 1992'de bir otelin salonunda 600 metrekarelik alanda ilk kez düzenlenen fuar yolculuğunu, bugün 11 Holl, 160 bin metrekarelik bir alanda düzenlenen bir dünya markasına dönüştürmeyi başardıklarını belirterek sözlerini şöyle sürdürdü: "Daha Güçlü ve Daha Katılımcı HOMETEX motifleriyle düzenleyeceğimiz fuar, krizlerin fırsata çevrildiği bir etkinlik olacak. Fuara Avrupa'dan Ortadoğu'ya, Orta Asya'dan Türki Cumhuriyetleri'ne, Kuzey Afrika'dan ABD'ye kadar yüzlerce ülkeden binlerce markanın alım heyetî ile 150 - 200 bin arasında ziyaretçi bekliyoruz. Profesyonel alım heyetleri bu fuarda dünyanın en yeni koleksiyonlarını, son teknoloji ile üretilmiş çevreci ürünlerini, yeni renk, trend ve tasarımlarını görme imkanı bulacak. HOMETEX'i farklı kılabilecek bir diğer önemli özellik de Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde hareket edilecek olmasıdır. Sektör olarak biz de üretimden yatırıma kadar her alandaki stratejimizi, Yeşil Mutabakat Eylem Planı doğrultusunda sürdürüyoruz. Bu bakımdan bu fuar, geri dönüştürülebilir ürünlerin bolca sergilendiği, çevreci bir fuar olacak."

Türkiye, en büyük tedarikçilerden biri

Türkiye'nin Çin, Hindistan ve Pakistan'la birlikte dünyanın en büyük ev tekstil tedarikçisinden birisi olduğunu hatırlatan Bayram, şunları söyledi: "Türkiye, dünyanın en büyük ve en güçlü brode makine parkına sahip, perde aksesuarları, tül, döşemelik kumaş ve döşemelik deri, mutfak ve yemek odası tekstil, havlu ve banyo grubu ürünleri, uyku ve yatak odası tekstil, iplikler, yer kaplamaları, duvar kaplamaları ve dekorasyon ürünlerinde trendleri biz belirliyoruz. Bugün dünyanın birçok ülkesinde Türk ev tekstil ürünleri

"Turkish Home Tekstil" adıyla aranan bir marka haline geldi. "Turkish Home Tekstil", dünyada bilinen Türkiye'nin en güçlü sektör markalarından biri oldu. Ayrıca 1600 yıllık bir geçmişe sahip Türk havlusu da dünyada aranan bir üründür. Havlu ile beraber bornoz üretimini de geliştiren Türkiye "Turkish Towel" adıyla bir marka oluşturdu ve "Turquality" yoluyla bu markayı dünya çapında tescillendi. Son olarak İstanbul'da gerçekleştirilen "Euroleauge" Dörtlü Finali'nde yer alan 4 takımın da kullandığı havlular, Denizli'de "Turkish Towels" markasıyla üretilmiş havlulardır. Öte yandan dünyada ev tekstili sektöründe en önde gelen markaların müşteri kitlesinin yüzde 30'unu oluşturan Uzak Doğu ülkelerindeki tüketici ve satın almaçılar son yıllarda "Made in China" veya "Made in Vietnam" etiketleri yerine "Made in Türkiye" etiketine daha çok ilgi duyar hale geldiler. Kurulacak yeni bağlantılarla HOMETEX'in, Türk ev tekstili ihracatına yüzde 25-30 oranında bir katkı sağlamasını hedefliyoruz."

Avdagıç : "İFM'de kapsayıcı fuarcılık dönemini başlattık"

Kuruluşundan yaklaşık 40 yıl sonra İDTM'yi sektörleri kalkışa geçirecek bir platforma dönüştürdüklerini ve kapsayıcı fuarcılık dönemini başlattıklarını belirten İTO Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagıç de "Her sektörün mutlaka bir fuarı olacak. Ama bu öyle bir fuar olacak ki, sektörün tamamını kapsayacak. Sektörün yüz akı olan bu "kapsayıcı fuar", işte o zaman sektörlerimizin küresel rekabetçiliğini, küresel iş birliğini ve küresel pazarlarını artıracak. Temsil ettiği sektörü dünya liginin lider takımlarından biri haline getirecek. HOMETEX, "kapsayıcı fuarcılık" politikamızın

somutlaştığı fuarlarından biridir. İnanıyorum ki, bu yaklaşımın ekonomik sonuçlarını da yakında birlikte göreceğiz. Avrupa, Orta Doğu, Asya ve Afrika'nın en büyük tekstil buluşması, üç kıtayı birleştiren HOMETEX Fuarında gerçekleşiyor. İnanıyorum ki, bu fuar, TETSİAD'ın daha evvel yaptığı EVTEKS'i de geride bırakarak, Avrupa'nın en büyük ev tekstil fuarı olacak. Yine inanıyorum ki, dünya ev tekstili sektörünün de hem güçlü hem de referans etkinliği olarak öne çıkacaktır. Bu fuar gibi güçlü etkinliklerimiz sayesinde 2022 için ev tekstili ihracatımıza konulan 3,5-4 milyar dolarlık hedefi çok rahatlıkla 5 ile 10 milyar dolar arasına oturtabiliriz" diye konuştu.

Bahçıvan: "HOMETEX de müthiş bir kaynak kullanımı söz konusu"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan da her fırsatta Türkiye'nin kaynak probleminin olmadığını altını çizdiklerine dikkat çekerek "Türkiye'nin kaynak problemi yok, kaynağı doğru kullanamama sorunu var. HOMETEX de ise tüm sektörel kuruluşları aynı vizyonda ve amaçta birleştiren müthiş bir kaynak kullanımı söz konusu. Dünyanın dört bir yanından misafirleri ağırlayacağımız fuar, Türkiye tekstil sanayi sektörü için büyük önem taşıyor" dedi.

Sektör güç birliği yaptı

İTHB Başkanı Ahmet Öksüz sektörün güçlenmesi için güçlü fuarlara ihtiyaç olduğunu belirtirken, İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe de marka şehir olmak istiyorsak fuarlara ihtiyacımız var, oda ve birliklerin bir araya gelmiş olması sektör için çok önemli dedi. UTİB Başkan Yardımcısı Ufuk Oçak ise sektördeki genç nüfusun kendilerini motive ettiğini ve geleceğe umutla baktıklarını söyledi.

